IMPACTUL PREŞEDINŢIEI LUI DONALD TRUMP ASUPRA RELAŢIILORE TRANSNAŢIONALE

Alexandra CARAGIA

CZU: 323(73):327.57:339.9 caragia.alexandra14@yahoo.co.uk

This paper is dedicated to examining the impact of Donald Trump's presidency on transatlantic relations. His „America First" policy led to U.S. withdrawal from key international agreements and the imposition of tariffs on European goods, causing significant tension. Frequent criticisms of NATO and a confrontational diplomatic style created uncertainty and strained alliances. Despite moments of cooperation, the overall period saw increased tensions and a redefined U.S.-Europe dynamic.

În peisajul complex al relațiilor internaționale, interacțiunea dintre schimbările politice din Statele Unite ale Americii și dinamica relațiilor transatlantice ocupă un loc central, fiind un barometru al echilibrelor de putere și al evoluției ideologice la nivel mondial. Această interacțiune nu numai că modelează politica externă și strategiile de securitate ale actorilor implicați, dar influențează și economia globală, drepturile omului, și politica de mediu. Statele Unite joacă un rol crucial în relațiile transatlantice, influențând semnificativ diplomația globală prin politicile sale interne. Natura interconectată a lumii de astăzi subliniază importanța acestor relații în securitatea globală, economie și politică.

Relațiile transatlantice se referă, în general, la legăturile politice, economice, sociale, culturale și de securitate între țările din Europa și America de Nord, în special între statele membre ale Uniunii Europene și Statele Unite ale Americii. Această definiție poate fi extinsă pentru a include și alte țări din aceste regiuni care participă la diverse forme de cooperare și dialog transatlantic. Relațiile transatlantice au jucat un rol crucial în structurarea ordinii internaționale postbelice, având la bază instituții precum Organizația Tratatului Atlanticului de Nord și parteneriate economice extinse, cum ar fi cele legate de comerț și investiții. Aceste relații s-au dezvoltat pe fondul unor valori comune, cum ar fi democrația, statul de drept și drepturile omului, și au fost esențiale în promovarea păcii, stabilității și prosperității în epoca postbelică și în perioada Războiului Rece, continuând să influențeze profund dinamica globală în secolul 21.

Unii autori, precum Joseph S. Nye Jr. definesc adesea relațiile transatlantice în termeni de „soft power” și capacitatea țărilor de a coopera și influența pe alții prin mijloace culturale și ideologice, mai degrabă decât prin dominație militară sau economică. El subliniază importanța acestor relații în modelarea normelor și politicilor globale. Impactul președinției lui Donald Trump asupra relațiilor transatlantice este un subiect semnificativ datorită schimbărilor profunde pe care le-a adus normelor și

alianțelor stabilite dintre Statele Unite și Europa. Această perioadă a cunoscut o redefinire a politicilor diplomatice, economice și de securitate care au implicații pe termen lung pentru politica globală. Înțelegerea acestor schimbări este crucială pentru factorii de decizie, oamenii de știință și cetățenii în timp ce navighează peisajul în evoluție al relațiilor internaționale.

În timpul mandatului lui Donald Trump, politica „America First" a președintelui a acordat prioritate intereselor americane în comerț și acorduri internaționale, adesea în detrimentul alianțelor tradiționale. Conceptul se referă la o politică și o abordare în politica externă și internă a Statelor Unite care prioritizează interesele naționale ale SUA deasupra celor internaționale sau globale [1]. Acest principiu sugerează că deciziile guvernamentale, de la negocieri comerciale până la acorduri de mediu și angajamente militare, ar trebui să servească în primul rând beneficiul economic și securitatea cetățenilor americani. Această abordare a dus la tensiuni semnificative cu aliații europeni, deoarece SUA s-au retras din mai multe acorduri internaționale cheie, inclusiv Acordul de la Paris privind clima și Acordul nuclear cu Iran [2]. Prin retragerea din aceste acorduri, Trump a semnalat o trecere de la eforturile globale de colaborare către acțiuni mai unilaterale, care au fost percepute de națiunile europene ca un pas înapoi în lupta colectivă împotriva schimbărilor climatice și a proliferării nucleare. În plus, administrația lui Trump a impus tarife pentru mărfurile europene, declanșând dispute comerciale care au tensionat și mai mult relațiile. Aceste tarife au afectat o serie de industrii, de la oțel și aluminiu până la agricultură, ducând la măsuri de răzbunare din partea Uniunii Europene și la escaladarea conflictelor comerciale care au perturbat parteneriate economice de lungă durată [3].

Pe lângă politicile comerciale și de mediu, poziția lui Trump față de NATO a fost un domeniu critic de îngrijorare. El i-a criticat frecvent pe aliații NATO pentru că nu și-au îndeplinit angajamentele privind cheltuielile de apărare, punând sub semnul întrebării valoarea alianței și sugerând o potențială retragere a SUA. [4] Acest lucru a creat incertitudine și îngrijorare în rândul națiunilor europene cu privire la fiabilitatea sprijinului SUA în fața amenințărilor de securitate. Retorica lui Trump sugera adesea că NATO era o organizație învechită, iar amenințările sale de a reduce implicarea SUA au subminat sentimentul de securitate colectivă pe care a fost construită alianța. Națiunile europene, ca răspuns, au început să se gândească la creșterea propriilor capacități de apărare independent de NATO, evidențiind neîncrederea din ce în ce mai adâncă în cadrul alianței.

Abordarea lui Trump față de diplomație a fost marcată de o abatere de la normele diplomatice tradiționale. El s-a angajat adesea într-o retorică directă și uneori de confruntare cu liderii europeni, care contrasta puternic cu abordările mai colaborative și mai conciliante ale administrațiilor anterioare. Acest stil de diplomație a condus la interacțiuni imprevizibile și volatile, afectând stabilitatea generală a relațiilor transatlantice. De exemplu, criticile publice ale lui Trump la adresa unor lideri precum cancelarul german Angela Merkel și președintele francez Emmanuel Macron au tensionat relațiile personale și diplomatice. Metodele sale neconvenționale, inclusiv utilizarea

rețelelor sociale pentru a transmite nemulțumirile, au complicat și mai mult eforturile diplomatice și au condus la o percepție a SUA ca un partener nesigur.

Pe măsură ce alegerile din 2024 se apropie, potențialul revenirii lui Donald Trump la președinție ridică întrebări cu privire la viitorul relațiilor transatlantice. Dacă Trump ar câștiga, este probabil ca administrația sa să continue să prioritizeze interesele americane, potențial în detrimentul cooperării internaționale. Acest lucru ar putea duce la o presiune suplimentară asupra relațiilor dintre SUA și Europa, în special în domenii precum comerțul, politica climatică și securitatea.

Liderii europeni ar putea răspunde încercând să-și consolideze propriile alianțe și să-și reducă dependența de Statele Unite. Acest lucru ar putea duce la o ordine mondială mai multipolară, Europa jucând un rol mai asertiv pe scena globală. Alternativ, ar putea exista eforturi reînnoite pentru a se angaja cu administrația americană și a găsi un teren comun pe probleme cheie, deși acest lucru ar depinde de politicile și abordarea specifice adoptate de o a doua administrație Trump.

Impactul președinției lui Donald Trump asupra relațiilor transatlantice a fost profund și cu mai multe fațete. În timp ce privim spre alegerile din 2024, potențialul revenirii sale la putere prezintă atât provocări, cât și oportunități pentru viitorul relațiilor internaționale. Înțelegerea dinamicii acestei perioade este esențială pentru anticiparea potențialelor traiectorii ale interacțiunilor dintre SUA și Europa în următorii ani.

Referințe:

1. Daley J. U.S. Exits Paris Climate Accord after Trump Stalls Global Warming Action for Four Years. 2020. Disponibil la: https://www.scientificamerican.com/article/u-s-exits-paris- climate-accord-after-trump-stalls-global-warming-action-for-four-years/
2. Ettinger A. Trump‟s National Security Strategy. 2018. Disponibil la: https://www.jstor.org/stable/26499708
3. Rowe D. The Meaning of America First. Disponibil la: https://bulletin.kenyon.edu/article/the-meaning-of-america-first/
4. Welna D. Trump’s Claims On NATO Spending. 2018. Disponibil la: https://www.npr.org/2018/07/11/628137185/fact-check-trumps-claims-on-nato-spending

Conducător științific
***Liliana BENIUC,** dr., conf. univ.*